

Aan

Minister van SZW

nota

Aanbieden Nota van Wijziging stapsgewijze afschaffing
LKV ouderen aan TK

Aanleiding

De nota van wijziging bij het wetsvoorstel dat het afschaffen van het LIV regelt, waarmee het LKV ouderen stapsgewijs wordt afgeschaft, is gereed om te verzenden naar de TK. Bijgevoegd vindt u de nota van wijziging en een aanbiedingsbrief.

Graag de nota van wijziging uiterlijk 17 januari verzenden naar de TK, zodat de TK dit in de procedurevergadering van 23 januari kan toevoegen aan het wetsvoorstel. Op die manier kan deze nota van wijziging nog worden meegenomen in het verslag van de TK (deadline inbreng 31 januari 2024).

Geadviseerd besluit

- Indien u akkoord bent, graag bijgevoegde aanbiedingsbrief en de toelichting bij de nota van wijziging ondertekenen en laten verzenden naar de TK.

Kernpunten

- De nota van wijziging die de stapsgewijze afschaffing van het LKV ouderen toevoegt aan bovengenoemd wetsvoorstel is gereed om te verzenden naar de TK. Deze nota van wijziging heeft u in de brief van 22 november 2023 al aangekondigd aan de TK.¹
- UWV en Belastingdienst hebben de afgelopen tijd dit voorstel getoetst op uitvoerbaarheid. Voor beide organisaties is de nota van wijziging uitvoerbaar. Een reactiebrief op de uitvoeringstoetsen aan UWV en Belastingdienst zullen we later laten opstellen en laten verzenden door DGSZI.
- De uitvoeringstoetsen hebben niet geleid tot wijzigingen in de nota van wijziging. In de toelichting van de nota van wijziging is kort een reactie opgenomen op de uitvoeringstoetsen.

Toelichting

Inhoud nota van wijziging²

- Door deze nota van wijziging wordt de stapsgewijze afschaffing van het LKV ouderen toegevoegd aan bovengenoemd wetsvoorstel. Dit betekent dat na deze nota van wijziging met het wetsvoorstel wordt voorgesteld dat per 1-1-2025 de tegemoetkoming per uur omlaag gaat van € 3,05 naar € 1,35 en dat per 1-1-2026 het LKV ouderen wordt afgeschaft.

¹ Kamerstukken II 2023/24, 34352, nr. 305.

² Zie ook nota met kenmerk: 2023-0000516833.

BRIEF ONDERTEKENEN

Datum

8 januari 2024

Onze referentie

2024-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)

2

- Voor dienstbetrekkingen die zijn begonnen vóór 1-1-2024 is er overgangsrecht voorgesteld. Voor deze werkgevers gaan de voorgestelde verlaging en de afschaffing niet gelden. De verlaging en de afschaffing worden dus alleen van toepassing op dienstbetrekkingen die zijn begonnen op of na 1-1-2024.
- De aanleiding voor de voorgestelde stapsgewijze afschaffing van het LKV oudere werknemer is de Voorjaarsnota 2023 waarin het afschaffen van het LKV ouderen per 1-1-2026 is opgenomen en de Begroting SZW 2023 waarin een ombuiging op de loonkostenvoordelen per 1-1-2025 is opgenomen.
- De stapsgewijze afschaffing van het LKV oudere werknemer bespaart € 42,8 mln. vanaf 2026 (vanwege uitbetaling in het jaar t+1) en bespaart structureel € 89,4 mln. vanaf 2027.

Datum
8 januari 2024

Onze referentie
2024-

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Aanbiedingsbrief nota van wijziging bij het wetsvoorstel Wijziging van de Wet tegemoetkomingen loondomein	Verzenden aan TK	
2	Nota van wijziging bij het wetsvoorstel Wijziging van de Wet tegemoetkomingen loondomein	Verzenden aan TK	
3	Uitvoeringstoets Belastingdienst	Bijlage bij verzending	
4	Uitvoeringstoets UWV	Bijlage bij verzending	

9/10
BS

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

nota

Overgangsrecht afschaffen LKV oudere werknemer

TER BESLISSING

Directie

Datum
20 september 2023

Onze referentie
2023-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)
0

Aanleiding

In een eerdere nota bent u akkoord gegaan met het toevoegen van de stapsgewijze afschaffing van het loonkostenvoordeel (LKV) oudere werknemer aan het wetsvoorstel afschaffen LIV en verbeteren loonkostenvoordelen via nota van wijziging.¹ Bij het uitwerken van de stapsgewijze afschaffing is een probleem naar voren gekomen. Met deze nota leggen wij een oplossingsrichting hiervoor aan u voor, ook in relatie tot de timing van het wetsvoorstel afschaffen LIV.

Geadviseerd besluit

- [MSZW] Stemt u in met de voorgestelde oplossing? Graag vernemen wij op korte termijn uw reactie.
- [MSZW] Bent u akkoord met het verzenden van de verzoeken om een uitvoeringstoets aan UWV en Belastingdienst op de nota van wijziging die de stapsgewijze afschaffing regelt als de voorkeursoptie daarin is verwerkt?

Kernpunten

- U bent eerder akkoord gegaan met het verlagen van het LKV oudere werknemer in 2025 van € 3,05 per uur (max. € 6.000 per jaar) naar € 2,05 per uur (max. € 4.000 per jaar) en het afschaffen ervan per 2026.
- In de financiële besluitvorming is geen rekening gehouden met overgangsrecht. Dit zou betekenen dat vanaf 1 januari 2025 voor alle lopende en nieuwe rechten op LKV ouderen het verlaagde tarief zouden worden uitbetaald. Vanaf 1 januari 2026 zou er geen recht meer zijn op LKV ouderen voor zowel nieuwe dienstverbanden als lopende rechten.
- In de uitwerking is gebleken dat dit tot problemen leidt voor mensen die een doelgroepverklaring LKV ouderen hebben, maar die ook recht zouden hebben gehad op een doelgroepverklaring LKV arbeidsgehandicapte werknemer.
- Deze mensen krijgen te maken met de stapsgewijze afschaffing van het LKV oudere werknemer, terwijl zij als zij vanaf de start van de dienstbetrekking het LKV arbeidsgehandicapte werknemer hadden aangevraagd niet hiermee te maken hadden gekregen. Het raakt hun werkgevers dus financieel zonder dat zij er nog iets aan kunnen doen.
- Alsnog een doelgroepverklaring arbeidsgehandicapte werknemer aanvragen is momenteel voor deze groep niet mogelijk. UWV zal dit weigeren, omdat niet meer aan de wettelijke voorwaarden daarvoor wordt voldaan, namelijk dat de

¹ Zie nota met kenmerk: 2023-0000299169.

doelgroepverklaring hiervoor binnen drie maanden na aanvang van het dienstverband is aangevraagd.

- Het is vanuit het oogpunt van vertrouwen tussen burger en overheid en het doenvermogen van burgers en werkgevers wenselijk om tot een oplossing te komen. Ook zal dit mogelijk leiden tot bezwaarzaken bij de Belastingdienst en UWV. Dat vormt een te grote belasting van de uitvoering. Het gaat naar verwachting om 6.000-7.000 mensen op basis van een schatting van UWV².
- In de bijlage zijn twee opties opgenomen om met het probleem om te gaan; ontvangers van LKV ouderen alsnog de mogelijkheid geven LKV arbeidsgehandicapten aan te vragen (optie 1) of het LKV ouderen niet verlagen of afschaffen voor mensen die voor 1 januari 2024 zijn ingestroomd (optie 2).

Datum

20 september 2023

Onze referentie

2023- [REDACTED]

Opties

- Wij adviseren u om voor dienstbetrekkingen die zijn begonnen vóór 1 januari 2024 het LKV ouderen niet te verlagen en af te schaffen. Voor dienstbetrekkingen die zijn begonnen ná 1 januari 2024 wordt het LKV ouderen verlaagd in 2025 en afgeschaft in 2026 (optie 2). Het betreft een generieke oplossing voor het specifieke knelpunt. Dat betekent dus dat alle ontvangers van het LKV-ouderen een lager bedrag zullen ontvangen om voor een specifieke groep overgangsrecht financieel mogelijk te maken. We stellen dat voor omdat deze optie, in tegenstelling tot optie 1, geen beroep doet op het doenvermogen van de mensen waar het om gaat en de optie goed uitvoerbaar lijkt (uitvoeringstoetsen moeten uiteraard definitief uitsluitel geven).
- Deze oplossing kost cumulatief 14,8 mln. euro in de periode 2026-2027. Dit moet gefinancierd worden via een verdere verlaging van het LKV oudere werknemer in 2025 (budgettair effect in 2026). Het betreft een verdere verlaging naar € 1,35 per verloond uur (in plaats van € 2,05).
- Voor deze dekking is een kasschuif bij voorjaarsbesluitvorming 2024 nodig. Met Fin is afgesproken dat de kasschuif in het voorjaar wordt ingediend, maar dat de NvW in de tussentijd al mag worden uitgestuurd. Mocht (in het onwaarschijnlijke geval) geen ruimte voor de kasschuif zijn, is terugvaloptie dat de benodigde dekking voor 2027 in een ander LKV wordt gevonden.
- Niks doen (terugvaloptie) brengt het een risico op bezwaarzaken met zich mee en de kans dat later alsnog een (handmatige) oplossing gevonden moet worden. Dat kan een groot probleem voor de uitvoering van het UWV en de Belastingdienst opleveren. Deze optie ligt daarom wat ons betreft niet voor de hand.

*Das is fors!
↓
gevoelen?*

Timing

- De nota van wijziging wordt zoals eerder benoemd toegevoegd aan het wetsvoorstel afschaffen LIV. Dit wetsvoorstel is nog niet ingediend bij de Tweede Kamer. Het advies van de Raad van State hierover is donderdag 21 september jl. ontvangen (dictum B). Separaat leggen wij z.s.m. een nota voor om het nader rapport en wetsvoorstel aan te bieden aan de MR.
- Het is belangrijk dat de nota van wijziging waarmee het LKV oudere werknemer wordt afgeschaft het wetsvoorstel afschaffen LIV niet vertraagt.
- Het wetsvoorstel moet voor 1 juli 2024 door beide Kamers heen zijn om afschaffing van het LIV per 1 januari 2025 te realiseren. Dit is krap, ook omdat onzeker is of de Tweede Kamer dit in de nieuwe samenstelling snel zal

² Hierbij is een aantal aannames gedaan omdat het op basis van beschikbare gegevens niet mogelijk is om het precieze aantal te bepalen.

willen behandelen. Als dit niet lukt, is er sprake van een budgettair probleem omdat de middelen die vrijkomen door het afschaffen van het LIV grotendeels zijn ingezet binnen het coalitieakkoord.

- Indien u akkoord gaat met de voorgestelde oplossingsrichting kunnen UWV en BD op korte termijn de nota van wijziging toetsen op uitvoerbaarheid en kan de nota van wijziging idealiter in december naar de Tweede Kamer.

Datum

20 september 2023

Onze referentie

2023-

Bijlage bij nota overgangsrecht stapsgewijze afschaffing LKV oudere werknemer

Toelichting opties overgangsrecht

Optie 1

- Optie 1 maakt het mogelijk dat een werknemer die recht heeft op een doelgroepverklaring LKV ouderen, ook een doelgroepverklaring LKV arbeidsgehandicapten kan aanvragen of de doelgroepverklaring (DGV) oudere werknemer kan laten omzetten naar een DGV LKV arbeidsgehandicapte werknemer. Ook na de periode van drie maanden na aanvang van het dienstverband.
- Mensen die op het moment van aanvraag van de DGV LKV ouderen, óók tot de doelgroep van het LKV arbeidsgehandicapte werknemer behoorden, moeten hiertoe door UWV worden geïdentificeerd en aangeschreven.
- Het voordeel van deze optie is dat het gaat om een specifieke oplossing voor mensen die al in bezit zijn van een LKV ouderen en bij de aanvraag van het LKV ouderen ook in aanmerking hadden kunnen komen voor LKV arbeidsgehandicapten.
- Het nadeel is dat UWV deze optie niet foutloos kan uitvoeren omdat UWV niet alle mensen om wie het gaat kan identificeren. Ook vraagt deze optie veel van het doenvermogen van de werknemer. De werknemer moet na de aanschrijving zelf een doelgroepverklaring aanvragen. Het kan zo zijn dat werknemers terughoudend zijn met het aanvragen als zij het LKV arbeidsgehandicapten als stigmatiserend ervaren. Als de werknemer niet aanvraagt, heeft de werkgever alsnog geen recht heeft op een hoger LKV.
- Ook vergt deze optie extra capaciteit bij de Belastingdienst. Dit om hierover te communiceren richting werkgevers en voor het leveren van maatwerk in specifieke situaties.
- Optie 1 betekent een intensivering van 2,2 mln. euro in 2026 en 1,7 mln. euro in 2027. Dit omdat voor een deel van de groep mensen die recht heeft op LKV oudere werknemer de werkgever langer LKV ontvangt. Om dit te financieren moet het LKV oudere werknemer in 2025 verlaagd worden met 0,14 euro (budgettair effect 2026).

Optie 2

- Optie 2 is een meer generieke oplossing voor het specifieke knelpunt. Het houdt in dat voor dienstbetrekkingen die zijn begonnen vóór 1 januari 2024 (of een andere datum) het LKV ouderen niet wordt verlaagd en afgeschaft. Dit is regime a (eerbiedigende werking voor loonkostenvoordelen voor 2024).
- Voor dienstbetrekkingen die zijn begonnen ná 1 januari 2024 wordt het LKV ouderen verlaagd in 2025 en afgeschaft in 2026. Voor die datum gaan SZW, BD en UWV communiceren richting werknemers en werkgevers over de voorgenomen verlaging en afschaffing van het LKV ouderen. Dit is regime b.
- Voor zowel bestaande als nieuwe gevallen verkleint deze optie de kans op bezwaarzaken aanzienlijk. Voor bestaande gevallen is daar geen sprake meer van, omdat het LKV ouderen voor mensen die bij het moment van aanvraag ook in aanmerking hadden kunnen komen voor het LKV arbeidsgehandicapte ongewijzigd doorloopt tot het eind van het LKV ouderen. Zij hoeven bovendien geen extra handelingen te verrichten om aanspraak te blijven maken.
- Voor nieuwe gevallen mag ervan worden uitgegaan dat de werknemer en de werkgever op de hoogte zijn van de voorgenomen wijzigingen en LKV arbeidsgehandicapte aanvragen in plaats van LKV oudere werknemer als de werknemer voor beiden in aanmerking komt.
- Voor UWV betekent deze optie dat UWV een extra soort doelgroepverklaring moet inbouwen waardoor er twee regimes ontstaan. Namelijk de doelgroepverklaringen LKV ouderen die gewoon doorlopen qua duur en hoogte (regime a) en de doelgroepverklaringen LKV ouderen die worden afgegeven voor dienstbetrekkingen afgegeven na 1-1-2024 waarvan mogelijk moet worden gemaakt dat deze kunnen worden verlaagd per 2025 en afgeschaft per 2026 (regime b). Naar verwachting is dit uitvoerbaar.
- Voor de Belastingdienst betekent eerbiedigende werking voor bestaande gevallen dat sprake is van relatief weinig uitvoeringslasten. Dit zorgt er namelijk voor dat er geen bezwaren worden verwacht van werkgevers.
- Optie 2 betekent een intensivering van 8,4 mln. euro in 2026 en 6,4 mln. euro in 2027. Dit omdat voor mensen die voor 2024 recht hebben op LKV oudere werknemer sprake is van eerbiedigende werking. Om dit te financieren moet het LKV oudere werknemer in 2025 verlaagd worden met 0,70 euro per uur (budgettair effect 2026).

Terugvaloptie

- In deze optie worden de bedragen verlaagd voor alle lopende en nieuwe LKV ouderen per 1-1-2025. Het LKV ouderen wordt afgeschaft per 1-1-2026, ook voor alle lopende en nieuwe LKV ouderen.
- Dit vormt een probleem voor de groep die werkt met doelgroepverklaring LKV ouderen, maar ook tot de doelgroep LKV arbeidsgehandicapten behoort, en daarvoor geen doelgroepverklaring heeft aangevraagd.
- De kans is aanwezig dat hier juridische procedures over worden gevoerd. Hoe kansrijk die zijn is op voorhand niet goed in te schatten, maar indien een betrokkene gelijk krijgt van de rechter, kan dat alsnog gevolgen hebben voor het uitvoeringsproces van UWV en de Belastingdienst. Vanaf het moment dat er een uitspraak wordt gedaan door de rechter, moet deze uitspraak namelijk ook worden toegepast op alle lopende aanvragen en bezwaren. Ten aanzien van besluiten die formele rechtskracht hebben gekregen en waar dus geen bezwaar en beroep meer tegen open staat, hoeft in principe niet met terugwerkende kracht conform de uitspraak te worden gehandeld.
- Deze optie brengt zoals hiervoor benoemd een risico op bezwaarzaken met zich mee die tot een grote uitvoeringslast kan leiden bij UWV en de Belastingdienst. In potentie gaat het om 6.000-7.000 mensen op basis van een e schatting van UWV waarbij een aantal aannames zijn gedaan omdat het op basis van beschikbare gegevens niet mogelijk is om het precieze aantal te bepalen.
- Gezien het aantal mensen waar het om gaat heeft deze optie voor zowel ambtelijk SZW, UWV als Belastingdienst niet de voorkeur.